

Reportatge Text: **Aida Segura Ribes**

GRAN PULITZER

La nord-americana Elisabeth Strout va guanyar el Pulitzer de l'any passat amb l'obra 'Olive Kitteridge', publicada per Edicions de 1984 amb traducció d'Esther Tallada

Des del 1917 els Pulitzer arriben cada mes d'abril, premiant els millors treballs en les arts i les lletres nord-americanes en vint-i-una categories. Dilluns passat es va anunciar la llista de premiats i finalistes de l'edició número 94. El gran triomfador en les categories de periodisme ha estat el diari *The Washington Post*, amb quatre guardons. El debutant Paul Harding s'ha endut el premi de ficció per la novel·la *Tinkers*. Lydia Millet ha quedat finalista per *Love in Infant Monkeys*, un recull d'històries entrelaçades com la novel·la guanyadora de l'any passat, *Olive Kitteridge*.

Joseph Pulitzer, nascut l'abril del 1847 a la ciutat hongaresa de Makó i fill de casa bona, es va convertir en un dels periodistes més influents i controvertits dels Estats Units. Les seves trifulgues públiques i publicades sobre la guerra de Cuba amb l'altre gran magnat de la premsa, William Randolph Hearst, van fomentar un periodisme cada cop més groc i sensacionalista. Però Pulitzer, a través dels seus diaris, va destapar in comptables casos de corrupció i d'abusos de poder, i també va ser el primer a reclamar la formació acadèmica dels periodistes per tal que es pogués garantir la llibertat de premsa en una societat democràtica. Gràcies als seus donatius es va fundar la facultat de periodisme de la universitat de Colúmbia, encara ara una de les més prestigioses del món.

Un dels fitxatges estrella de Pulitzer al seu diari *New York World* va ser la sensacional Nellie Bly, una de les primeres dones periodistes

i pionera a utilitzar tècniques d'infiltració per denunciar les injustícies des de dins. El diari la va enviar al psiquiàtric femení de l'illa de Blackwell perquè escrivís un article com a pacient. D'aquí en va sortir *Diez días en un manicomio* (Edicions Buck). L'any següent (1888), va proposar fer la volta al món en menys de vuitanta dies, inspirada per la novel·la de Verne. El resultat d'aquesta experiència va ser *La vuelta al mundo en 72 días*, també publicat per Buck just aquest gener. Dues lectures delicioses.

El testament de Pulitzer

Joseph Pulitzer va morir el 1911 al seu iot. Pocs anys abans havia escrit un testament on exposava les bases d'uns premis que portarien el seu nom i que tindrien una comissió vetlladora permanent en nombre però renovable en nom, vinculada a la Universitat de Colúmbia, encarregada que els premis s'adaptessin als canvis del món.

El 1917 es van atorgar els primers guardons, honorant l'excel·lència en el periodisme i les arts. Les categories dels Pulitzer han anat canviant al llarg dels anys, se n'han suprimit, afegit o rebatejat, però l'esperit continua sent el mateix.

Repassant la llista de guanyadors en aquesta categoria hi ha Cormac McCarthy, Philip Roth, Richard Ford, Jhumpa Lahiri, i Cheever, Updike i Bellow, Norman Mailer, Anne Tyler, Kennedy Toole, Faulkner, Katherine Ann Porter i el periodista James Agee. Entre els finalistes, dues vegades Raymond Carver i E.L. Doctorow, els contes de Grace Paley i l'editor de grans escriptors William Maxwell.

Elisabeth Strout, nascuda a Maine el 1956, va guanyar el Pulitzer de ficció l'any passat per *Oli-*

Elisabeth Strout va guanyar el Pulitzer 2009 amb 'Olive Kitteridge'

ta i els seus embarcadors i les seves tardors amb els arbres encesos i els seus hiverns amb tempestes de neu.

Elisabeth Strout va dir en una entrevista, just després de guanyar el premi, que sempre havia volgut escriure, des dels set o vuit anys, que la seva mare sempre l'havia empès i ajudat amb una fe cega cap a aquest ofici incert i que l'únic escriptor que no es cansava de llegir i rellegir era John Cheever, sobretot els seus diaris.

Matrimonis diversos

A *Olive Kitteridge* hi ha moltes històries de matrimonis, com en Cheever, des del d'Olive amb el seu marit Henry (amb infidelitats platòniques per totes dues bandes) fins al fill de tots dos, en Christopher, primer casat amb una dona tocada i posada i després amb una dona planera que agafa les coses tal com vénen i amb qui l'Olive tampoc s'avindrà.

Olive Kitteridge és una gran obra feta de petits drames i alegries domèstiques i centrada sobretot en la vellesa i el pas del temps, quan el que et queda per davant és poc i mires enrere per veure si has aprofitat o has malgastat la teva vida. Però al final tot és relatiu, i com diu un dels personatges, "sempre era una llàstima que el món anés d'aquella manera. I sempre hi havia una nova era i sempre n'érem a les albers".

Elisabeth Strout demostra, com ja havia fet a *Amy e Isabelle* (Muchnik, 2001), que és una excel·lent cronista de les misèries i les virtuts de l'ànima humana i que sap crear uns personatges polièdrics i profunds. Un gran Pulitzer.*

Olive és una dona sincera que fa una mica de por

ve Kitteridge, un híbrid entre una novel·la per capítols ambientada en un mateix lloc i un recull de contes amb protagonista compartit. Una estructura que recorda el *Winesburg, Ohio*, de Sherwood Anderson, i *El cor és un caçador solitari*, de Carson McCullers.

Un personatge, Olive Kitteridge, fil conductor però no sempre protagonista principal, que fa pensar en Kathy Bates o en Frances McDormand en el cas hipotètic d'una versió cinematogràfica. L'Olive és una mestra de matemàtiques retirada, grassa i remugaire, que amb la seva llengua espontània i sincera sempre ha fet una mica de por als seus alumnes, al seu marit i al seu fill, però que també per les mateixes qualitats és una interlocutora excel·lent de les alegries i les desgràcies dels habitants del poble inventat de Crosby, Maine, amb el seu tros de costa abrupt-